WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 14 lipca 2017 r.

ZP-KNPS.431.4.11.2017.GZ

Pan
Arkadiusz Słowiński
Burmistrz
Miasta Lubań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 30 i 31 maja 2017 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), zwanej dalej „ustawą", zespół kontrolerów: Grażyna Zielińska – starszy inspektor wojewódzki oraz Piotr Szafarowicz – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadził kontrolę kompleksową Urzędu Miasta w Lubaniu. Zakres kontroli obejmował realizację zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 15 grudnia 2016 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2017 r. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 maja 2016 r. do 30 maja 2017 r. funkcję Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu pełniła Pani Aneta Szpytma, odpowiedzialna za obsługę organizacyjno - techniczną Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast za wykonywanie zadań objętych kontrolą odpowiedzialny był Pan Arkadiusz Słowiński Burmistrz Miasta Lubań.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę pozytywną. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny.

Ustalenia dokonane w oparciu o przedstawioną w toku kontroli dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Przewodniczącą Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubaniu – Panią Monikę Denisiuk zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym przez Burmistrza Miasta Lubań w dniu 4 lipca 2017 r., bez wnoszenia zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Uchwałą nr XXXV/244/2017 z dnia 30 maja 2017 r. Rada Miasta Lubań przyjęła Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Lubań na lata 2017 – 2025. Poprzednia Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Lubań na lata 2009 – 2015 przyjęta była uchwałą nr XXX/171/2008 z dnia 30 grudnia 2008 r. Mając na uwadze powyższe, w okresie objętym kontrolą, tj. od maja 2016 r. do maja 2017 r. Gmina Lubań nie miała opracowanej Strategii.

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy, do zadań własnych gminy należy w szczególności opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Uchwałą nr LVII/402/2014 Rady Miasta Lubań w dniu 28 października 2014 r. został przyjęty Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lubaniu na lata 2015 – 2016. Program miał być monitorowany oraz poddany ewaluacji w formie sprawozdania, jednak taki dokument nie został sporządzony. Kolejny Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lubaniu na lata 2017 - 2020 został przyjęty uchwałą nr XXVIII/195/2016 Rady Miasta Lubań z dnia 29 listopada 2016.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy do zadań własnych gminy należy prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W Gminie Miejskiej Lubań osoby dotknięte przemocą mają dostęp do poradnictwa prawnego, psychologicznego i socjalnego. Ponadto w rodzinach zagrożonych przemocą prowadzone były działania edukacyjne mające na celu wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez udział w:

- kampanii społecznej o charakterze profilaktycznym „Postaw na rodzinę" (realizowany we wszystkich szkołach podstawowych i gimnazjach),
- kampanii społecznej „Reaguj na przemoc" (realizowany we wszystkich szkołach podstawowych i gimnazjach),
- programach profilaktycznych. W roku 2016 w tym zakresie zorganizowano warsztaty dla rodziców i nauczycieli z umiejętności wychowawczych, poświęcone między innymi tematom takim jak: agresja i przemoc dziecka oraz sposoby radzenia sobie w takich sytuacjach, wyrażanie negatywnych emocji, konflikty i kryzysy oraz metody konstruktywnego wykorzystywania konfliktów.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, osobom dotkniętym przemocą w rodzinie gmina powinna zapewnić miejsce w ośrodku wsparcia. Osobom dotkniętym przemocą udzielana jest pomoc w formie schronienia w placówkach zapewniających całodobową opiekę tj. Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie we Wrocławiu przy ul. Bora-Komorowskiego 31, Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia i Interwencji Kryzysowej w Wałbrzychu przy ul. Ogrodowej 2a oraz w Ośrodku Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc w Bolesławcu przy ul. Kościelnej 2. Ponadto na terenie miasta Lubań działa Ośrodek Wsparcia Dziennego przy ul. Mickiewicza 7, z którym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu ma podpisane porozumienie. Osobom doznającym przemocy, pracownicy socjalni zapewniają w razie potrzeby pomoc finansową, materialno - rzeczową oraz transport do w/w Ośrodków.

Rada Miasta Lubań uchwałą nr LIII/313/2010 z dnia 31 sierpnia 2010 r. określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Wojewoda Dolnośląski wniósł do Sądu Administracyjnego skargę na ww. uchwałę, zarzucając istotne naruszenie art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wnosząc jednocześnie o stwierdzenie nieważności § 3 pkt 1 lit. c) oraz § 9 ust. 3 uchwały Rady Miasta Lubań. Sąd Administracyjny stwierdził nieważność § 3 pkt 1 lit. c uchwały, natomiast pozostałą część skargi oddalił. Rada Miasta Lubań uchwałą nr XIV/99/2011 z dnia 4 października 2011 r. zmieniła uchwałę nr LIII/313/2010 z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie trybu i sposobu (...).

Zgodnie z art. 9a ust. 8 ustawy, podstawą do powołania i funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego jest zawarcie porozumień między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3 lub 5 ustawy. Zawarcie porozumienia ma istotny wpływ na działanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, zwanego dalej GZI, w kontekście zapisu, iż członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych. Porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach GZI wytypowanych przedstawicieli w ramach wykonywanych obowiązków służbowych i zawodowych. Burmistrz Miasta Lubań zawarł porozumienia o współpracy w GZI z przedstawicielami podmiotów wskazanych w art. 9a ust. 3 i 5 ustawy. Na podstawie porozumień wydał zarządzenie nr 50/2011 z dnia 24 marca 2011 r. w sprawie powołania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. Do Zespołu powołano wówczas 13 osób. Do dnia kontroli powyższe zarządzenie było zmieniane osiem razy. Na dzień kontroli w Zespole było 12 osób.

Odnosząc się do art. 9a ust. 7 ustawy, posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego powinny odbywać się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W przypadku Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego funkcjonującego w Lubaniu posiedzenia odbywały się zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami prawa, tj. co trzy miesiące.

Dokonując analizy przedstawionych podczas kontroli protokołów z posiedzeń GZI ustalono, że na spotkaniach omawiana była realizacja zadań wynikających z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, działanie w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie oraz sprawy dotyczące indywidualnych przypadków. Ponadto realizacja zadań wynikających z art. 9b ust.1 i 2 ustawy została przedstawiona w sprawozdaniu z działalności GZI w Lubaniu z dnia 7 lutego 2017 r.

Wszystkie osoby powołane do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego złożyły oświadczenia o zachowaniu poufności danych pozyskanych w trakcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Treść oświadczeń była zgodna z ustawą zgodnie z art. 9a ust. 2 ustawy i zostały złożone organowi.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Lubaniu prowadzi rejestr wszczętych procedur „Niebieskie Karty". W roku 2016 wszczęto 23 procedury, zakończono 17, jedną przekazano do innego zespołu. W roku 2017 do dnia kontroli wszczęto 5 procedur, jedną zakończono. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że formularze „Niebieska Karta – A" przekazywane były zawsze Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Po otrzymaniu formularza „NK - A" Przewodniczący powinien w terminie nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania przekazać go członkom Zespołu lub grupy roboczej. W przypadku ZI w Lubaniu Przewodniczący najczęściej już w tym samym dniu przekazywał NK-A powołanej przez siebie grupie roboczej.

W oparciu o analizę dokumentacji 10 przypadków oraz wyjaśnienia złożone przez Przewodniczącego GZI, ustalono następujący stan przestrzegania procedury:

1. Procedury „Niebieskie Karty" zostały wszczęte przez podmioty uprawnione.
2. Przekazanie formularzy „NK–A" przez przedstawiciela podmiotu wszczynającego procedurę do Przewodniczącego GZI, zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz. U. Nr 209, poz. 1245). odbywało się z zachowaniem terminu siedmiu dni.
3. Osoby dotknięte przemocą oraz osoby podejrzane o stosowanie przemocy zapraszane i wzywane były przez grupy robocze do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu, z zachowaniem zasady odrębności czasu.

4. Formularze „NK–C" i „NK-D" wypełniane były w obecności osób dotkniętych przemocą oraz osób podejrzanych o stosowanie przemocy.
5. Indywidualne plany pomocy opracowywane były najczęściej podczas pierwszego spotkania grupy roboczej i zamieszczane w protokole z posiedzenia.
6. Działania były dokumentowane i monitorowane.
7. Procedury zostały zakończone protokołem podpisanym przez przewodniczącego GZI zawierającym informacje, o których mowa w § 18 rozporządzenia, tj. dane dotyczące osób, wobec których realizowana była procedura, datę rozpoczęcia i zakończenia oraz opis podjętych działań w ramach procedury. O zakończeniu powiadamiano podmioty uczestniczące w procedurze.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawił zaświadczenie nr sygn. akt DRZDO/403/002169/11/49874 z dnia 10 października 2011 r. o wpisaniu zbioru danych osobowych o nazwie „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie" do rejestru prowadzonego przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

W jednostce kontrolowanej nie stwierdzono występowania uchybień ani nieprawidłowości, w związku z tym nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Jolanta Snopko
DYREKTOR WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Dyrektor MOPS w Lubaniu.
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Ewa Gleniec